

2 Cronici - Comentarii Jean Koechlin

Suntem introduși dintr-o dată în î mărățului Solomon. Numele lui, semnificând „cel plin de pace“, ne atrage atenția asupra lui Hristos, „Prințul păcii“ (Isaia 9.6), a cărui domnie viitoare este frumos ilustrată în pasajele și descrierile pe care urmează să le citim. Facem precizarea că aceste capitole surprind în principal împărăția și adorarea pe pământ a lui Mesia al lui Israel. Și încă o dată gândurile noastre se îndreaptă, prin analogie sau prin contrast, asupra Bisericii și a Capului ei. Cererea pe care Domnul o discerne în inima tânărului împărat este similară celei a apostolului Pavel făcută în favoarea efesenilor. Pavel i-a amintit în rugăciune, pentru ca Dumnezeu Domnului nostru Isus Hristos, Tatăl gloriei, să le dea un duh de înțelepciune și de descoperire în cunoașterea deplină a Lui, iar ochii inimii lor să fie luminați (Efeseni 1.16-18). „Pentru că Domnul dă înțelepciune; din gura Lui ies cunoștința și priceperea“, a scris Solomon în cartea Proverbe (2.6). Fie ca să dorim să ne aflăm în posesia acelei înțelepciuni de sus și să o cerem de la Cel „care dă tuturor cu dărnicie și nu reproșează“ (Iacov 1.5).

Relațiile dintre Hiram, împărat al Tirului, și Solomon prefigurează relațiile pe care Israel le va avea cu toate națiunile pământului în perioada împărăției de o mie de ani. Atunci „pământul va fi plin de cunoștința Domnului, așa cum apele acoperă marea. Și va fi așa în ziua aceea: rădăcina lui Isai va sta steag al popoarelor; națiunile o vor căuta și locul Său de odihnă va fi glorios“ (Isaia 11.9-10). Hiram îl binecuvântează pe Domnul care a făcut cerurile și pământul (sf. v. 7; vezi și 1 Cronici 22.15-16). La fel este cu lucrarea Domnului astăzi. Lui îi sunt necesari lucrători pregătiți cu multă atenție în vederea oricărei lucrări pentru El. Angajarea prea devreme într-o lucrare poate duce la un serviciu prost îndeplinit. Dumnezeu, Cel care a pregătit lucrările, tot El a și chemat, apoi a instruit lucrători pentru a le face. Efeseni 2.10 ne reamintește că „suntem lucrarea Sa, creați în Hristos Isus pentru fapte bune, pe care Dumnezeu le-a pregătit dinainte, ca să umblăm în ele“.

Am înțeles, atunci când medităm asupra cârților Împăraților, că Hiram-Abi (sau Hiram), lucrătorul cel mai priceput dintre toți, era o imagine a Duhului Sfânt. Tocmai sub călăuzirea luminată a acestui om, muncitorii pregătiți de David își vor duce îndatorirea la bun sfârșit. În mod similar, credinciosul va fi apt să servească numai lăsându-se călăuzit de Duhul lui Dumnezeu. Să vedem în cartea Fapte cum Duhul comunică apostolilor poruncile Domnului: Fapte 1.2; 8.29; 13.2, 4; și să luăm seama la vocea Lui. El ne va spune adesea, cum le-a spus și lui Pavel și însoțitorilor lui, «Nu face aceasta; nu merge acolo!» (Fapte 16.6-7). O sută cincizeci și trei de mii șase sute de bărbați au fost numărați ca să facă această lucrare. Unii erau hamali, alții tăiau piatra, în sfârșit, alții erau supraveghetori. Aici sunt sugerate trei forme de activitate creștină: 1) Să porți poverile în rugăciune. 2) Să scoți pietrele vie din cariera lumii și să le dai acolo formă: este lucrarea evanghelistului și a altor slujbe. 3) Să veghezi asupra lucrării și asupra lucrătorilor. Avem un detaliu remarcabil: forța de muncă era compusă din acei canaaniti, străini, odată vrăjmași și în robie față de Israel. Sub domnia împăratului păcii, ei devin slujitori folositori.

Cronicile prezintă construcția Templului dintr-un unghi diferit față de cartea Împăraților. Aceasta din urmă o vedea înainte de toate ca locul prezenței lui Dumnezeu în mijlocul poporului Său. Cartea noastră urmează să ne-o arate mai degrabă ca fiind locul unde închinătorul este primit să-L întâlnească pe Dumnezeul său. Temelia Casei este stabilită pe acel Munte, Moria, unde harul lui Dumnezeu suspendase judecata și consumase arderea-de-tot. Cât privește Biserica, știm, din declarația lui Petru și din răspunsul Domnului Isus, pe ce stâncă este zidită: „Tu ești Hristosul, Fiul Dumnezeului celui viu“ (Matei 16.16, 18). Solomon construiește succesiv porticul, casa propriu-zisă și locul preasfânt. Apoi confecționează cei doi heruvimi mari, perdeaua și cele două coloane, Iachin și Boaz. Înălțimea extraordinară a porticului nu este menționată decât aici: o sută douăzeci de coți, adică de patru ori înălțimea casei. Nu este aceasta o ilustrare a Psalmului 24, care repetă v.7 în v.9, spunând: „Porți, ridicați-vă capetele! Și ridicați-vă, porți ale eternității, și va intra Împăratul gloriei“? Pentru o Persoană de o asemenea grandoare, ce poartă s-ar potrivește?

Complet îmbrăcat în aur, templul semnifică dreptatea desăvârșită și curată. Mai mult, închinătorul nu se putea apropia de templu înainte să fi trecut mai întâi pe la altarul de aramă pentru jertfe. Acest altar era pătrat, iar dimensiunile lui, „lung de douăzeci de coți și lat de douăzeci de coți“, erau identice cu cele ale locului preasfânt. Altfel spus, gloriile acestui loc preasfânt corespund cu măreția și cu perfecțiunea sacrificiului reprezentat de altar. Apoi este „marea turnată“, ai cărei doisprezece boi ne amintesc de lucrarea liniștită și perseverentă a lui Hristos potrivit cu Efeseni 5.26, ca și de statornicia de a Se manifesta în toate direcțiile, ca să reziste influențelor externe și să mențină curăția. Numai după aceea sunt enumerate celelalte obiecte: lighenele, sfeșnicele, mesele, altarul de aur și diferitele accesorii ale preoților, astfel încât să ne reamintească faptul că nu putem să ne bucurăm de adevărurile reprezentate de aceste obiecte, înainte să fi fost curățiți din punct de vedere moral la „marea de bronz“ (Psalmul 26.6; 2 Corinteni 7.1). Cu excepția paharului și a pâinii de la momentul Cinei, închinătorul nou-testamental nu mai are înaintea lui nici obiecte vizibile, nici «tainele» bisericești, nici ceremonialuri. În toată simplitatea, el este invitat să participe la Masa Domnului. Închinarea sa este în duh și în adevăr (Ioan 4.24).

Mărețul edificiu este terminat. Totuși, obiectul principal încă lipsește: chivotul sfânt. Introducerea acestuia „la locul său, în partea din spate a casei, în Sfânta Sfintelor, sub aripile heruvimilor“ (v. 7), ne îndreaptă privirile spre Isus în locurile cerești, preamărit de Dumnezeu Însuși, centrul laudei universale, umplând cerurile și pământul cu gloria Sa. Isus face obiectul admirației îngerilor (heruvimii; 1 Timotei 3.16) și al adorării poporului Său binecuvântat. „Un singur glas“, dar cu diferite instrumente (v. 13). O singură cântare, cântarea cea nouă, intonată de mulțimea răscumpăraților, avându-și fiecare nota sa particulară, dar într-o perfectă armonie. Dintre cele trei obiecte pe care chivotul le conținușe: mana, în vasul ei de aur, toiagul preotului Aaron și tablele legământului, numai acestea două din urmă rămân (v. 10). În decursul călătoriei israeliților, de acum sfârșită, Dumnezeu le dăduse mana și condusese pe popor până la Sine prin preoți. Acum chivotul se află în Sion, în locul de odihnă al lui Dumnezeu, care Și-a împlinit promisiunea. Și El Însuși, în baza unui nou legământ garantat prin table, Se odihnește în dragostea Lui în mijlocul poporului răscumpărat de El (Țefania 3.17).

Aflat înaintea adunării întregului popor, Solomon îl laudă pe Dumnezeul lui Israel și reamintește faptele Lui de har, expunând motivele pentru care fusese construit templul. Dorința împăratului era să întoarcă inimile poporului la Dumnezeu. Să ne gândim la Acela care a putut să spună de pe cealaltă parte a râului morții: „Voi vesti Numele Tău fraților Mei, Te voi lăuda în mijlocul adunării“ (Psalmul 22.22). Uneori ne este teamă să ne adresăm lui Dumnezeu în rugăciunile noastre. Ni se pare că vom găsi mai multă înțelegere și dragoste la Domnul Isus. Nu este aceasta o lipsă de încredere în Dumnezeul dragostei? „Căci Tatăl Însuși vă iubește“, le spune Domnul ucenicilor Săi (Ioan 16.27). Hristos dorește ca noi să-L cunoaștem pe Tatăl Lui așa cum îl cunoaște El. Crucea a făcut posibilă stabilirea acestei relații. Mai mult, chiar primele Lui cuvinte către ai Săi, după ce a înviat, au fost: „Mă sui la Tatăl Meu și Tatăl vostru, la Dumnezeu Meu și Dumnezeu vostru“ (Ioan 20.17). Acum, când lucrarea de răscumpărare a fost împlinită, nu mai avem de-a face cu un Dumnezeu de care să ne fie frică sau cu un Judecător care trebuie

înduplecat. Față de noi, Dumnezeu este acum Tată, de care ne putem apropia fără frică, în Numele Domnului Isus.

Se poate remarca faptul că platforma din bronz de pe care împăratul vorbește Domnului are aceleași dimensiuni ca și altarul de bronz din pustiu (v. 13; Exod 27.1). Acest detaliu are o frumoasă și importantă semnificație. Pe baza sacrificiului Său împlinit și acceptat de Dumnezeu, Hristos Își exercită în favoarea alor Săi slujbele de preot și de avocat înaintea Tatălui. Rezultatul este că, „dacă ne mărturisim păcatele”, Dumnezeu este „credincios și drept ca să ne ierte”; credincios și drept, pentru că, Isus făcând odată ispășire pentru ele pe cruce (despre care ne vorbește altarul), Dumnezeu nu mai poate să ne ceară socoteală pentru ele a doua oară. Să remarcăm că nu se spune: dacă cerem iertare, deoarec iertarea este deja acordată copilului lui Dumnezeu, ci: „dacă ne mărturisim păcatele”. „Dacă cineva a păcătuit, avem la Tatăl un Mijlocitor, pe Isus Hristos, Cel drept; și El este ispășire pentru păcatele noastre” (1 Ioan 1.9; 2.1-2). După v. 22-39, care diferă foarte puțin de 1 Împărați 8.31-53, Solomon își termină rugăciunea folosind cuvintele Psalmului 132.8-10: „Ridică-te, Doamne, la odihna Ta, Tu și chivotul puterii Tale! ... nu întoarce fața de la unsul Tău!” Cei credincioși, care cunosc voia izvorâtă din dragoste a Domnului, pot spune din proprie experiență: „Știm că ne ascultă” (1 Ioan 5.15).

Ca răspuns la rugăciunea împăratului, focul coboară peste arderea-de-tot. Și, pentru a doua oară (vezi 5.14), gloria Domnului umple Casa. De aici și până în perioada lui Ezechiel (Ezechiel 10.18; 11.23), ea va locui aici. Teamă pe care o inspira acea glorie îi împiedica pe preoți să intre în casă (5.14; 7.2). În contrast cu aceasta, să ne gândim la poziția noastră eternă. Domnul dorește să-i aibă pe ai Săi în jurul Său în glorie. Deja pe muntele sfânt El este prezentat așa ucenicilor, Moise și Ilie aflându-se cu El în norul luminos, numit „gloria minunată” (Matei 17.5; 2 Petru 1.17). Tot poporul se pleacă cu fața la pământ, intonând imnul care va fi și al împărăției de o mie de ani: „Lăudați pe Domnul, căci este bun; căci îndurarea Lui ține în veac!” (v. 3; Ps. 136). După aceea se aduce un număr mare de jertfe: douăzeci și două de mii de boi și o sută douăzeci de mii de oi. Ce contrast există aici, de asemenea, cu „singura jertfă” prin care am fost sfințiți și făcuți desăvârșiți: aceea a „trupului lui Isus Hristos, odată pentru totdeauna” (Evrei 10.10, 14)! Apoi, pentru poporul marelui împărat, rămâne bucuria neumbrită a Sărbătorii Corturilor.

Casa a fost terminată și inaugurată. În răspunsul pe care i-l dă lui Solomon, Domnul declară că a sfințit-o pentru ca Numele Lui să rămână în ea pe vecie (v.16,20). Binecuvântată asigurare! Ceea ce caracterizează astăzi reuniunea credincioșilor în mijlocul cărora Domnul Isus a promis să fie prezent este faptul că ei se adună în numele Domnului (Matei 18.20). În consecință, vine și responsabilitatea serioasă de a nu tolera aici nimic care să dezonoreze acest Nume și această prezență. Tocmai în acest sens îl avertizează Domnul pe Solomon, începând cu v. 19. În același timp, prezența Domnului în mijlocul alor Săi le garantează tot ceea ce sufletele lor au nevoie. Cum se face atunci că unele străngeri laolaltă se desfășoară ca pe un drum bătătorit, lăncinzând în rutină? Cu siguranță le lipsește ceva și este evident că nu mai reprezintă împlinirea promisiunii Domnului. Ne întristează s-o spunem, ceea ce lipsește este credința, încrederea mea în prezența Lui, care este suficientă ca să mă binecuvânteze din abundență și să mă binecuvânteze acolo. Să remarcăm cum răspunsul divin urmează în detaliu rugăciunea împăratului din capitolul precedent. Comparați, de exemplu, v. 15 din cap. 7 cu v. 40 din cap. 6. Da, să așteptăm din partea lui Dumnezeu binecuvântări sigure. Lui îi face plăcere să ni le acorde.

Solomon își întărește împărăția. Construieste cetăți pentru provizii și fortificații. Dintre acestea, Bet-Horonul de sus și Bet-Horonul de jos (v. 5) ne amintesc de victoria extraordinară a lui Iosua (sau mai degrabă a Domnului) pe drumul de coborâre care separa aceste două cetăți (Iosua 10.11). Acum toți canaanii care, prin neascultarea poporului fuseseră lăsați cu viață după cucerire, sunt supuși unui tribut. În contrast cu ei, ascultând de Cuvânt (Levitic 25.42), copiii lui Israel nu sunt supuși muncilor rezervate sclavilor. Împăratul face astfel o distincție clară între cei care aparțin și cei care nu aparțin poporului lui Dumnezeu, chiar și în cazul propriei soții (v. 11). Să nu uităm niciodată că această distincție mai există și astăzi și se referă la noi. Este adevărat că noi am fost altădată sclavi ai păcatului (Romani 6.20), dar acum Fiul ne-a eliberat; suntem liberi (Ioan 8.36). Liberi pentru a lăuda și pentru a sluji, „după cum cere datoria fiecărei zile” (v. 14), dar nu liberi să facem ce vrem. „Nu s-au abătut de la porunca împăratului” (v. 15). Versetul 13 menționează porunca lui Moise, iar v. 14 pe cea a lui David. Adevărata libertate pentru credincios constă în a face din dragoste voia Domnului

Alături de caracterul ei profetic, vizita împărătesei din Seba ilustrează drumul păcătosului care vine la Mântuitorul. Este ocazia de a oferi un cuvânt aceuia dintre cititorii noștri care n-a făcut încă acest pas al credinței spre Domnul Isus: Să știi că nimic din ce auzi despre El nu se poate compara cu cunoașterea Lui într-un mod personal. De aceea, singurul lucru pe care ți-l vom spune este la fel cu cel pe care Filip i l-a spus lui Natanael: „Vino și vezi” (Ioan 1.46; compară cu v. 6). Cei care-L cunoaștem deja pe Domnul Isus, de mai mult sau de mai puțin timp, știm noi care este mărturia cea mai puternică pe care o putem da despre El? Aceea de a arăta că suntem fericiți. În jurul nostru mulți tânjesc după o fericire autentică, deși nu recunosc lucrul acesta. Oare pot ei vedea că noi o avem? Și că secretul acestei fericiri este relația noastră personală cu Domnul? Îi face poziția noastră invidioși, cum a fost cazul împărătesei din Seba când i-a văzut pe slujitorii lui Solomon? Dacă avem o față tristă și nemulțumită, îi vom determina pe oameni să creadă că Isus nu ne poate satisface inimile și astfel îi vom împiedica pe alții să vină, să vadă ... și să creadă. Remarcăm că nu există o măsură comună între ceea ce adusesse împărăteasa și ceea ce avea să primească: „tot ce a dorit ea, tot ce a cerut” (v. 12).

Glorie, bogăție, înțelepciune, putere: domnia fiului lui David se sfârșește într-o viziune măreață! Nu numai împărăteasa din Seba, ci toți împărații pământului vin să asculte înțelepciunea mărețului Solomon, să-i aducă darurile lor și, mai presus de orice, să-i caute prezența (v.23). Cu cât mai măreață va fi această situație la venirea Domnului Isus! „Împărații vor vedea și se vor ridica, prinții, de asemenea, și se vor închina, datorită Domnului care este credincios, Sfântului lui Israel care te-a ales” (Isaia 49.7; de citit și Isaia 11.10). De asemenea este scris: „Ochii tăi vor vedea pe Împărat în frumusețea Lui” (Isaia 33.17). Împlinirea acestei promisiuni va fi pentru Israel și pentru națiuni suprema binecuvântare, dar primii care-L vor contempla vor fi cei răscumpărați. Da, să-L vedem pe Domnul! Oare acest gând ne umple inima de bucurie, ... sau de teamă?... Sau încă o dată ne lasă indiferenți? Istoria lui Solomon s-a încheiat. Dar unde sunt păcatele grave prezentate în 1 Împărați? Este oare posibil ca această carte să nu le menționeze deloc? Într-adevăr, harul minunat al lui Dumnezeu le-a șters pe toate, ca să ni-L arate, prin acest împărat, pe Unul cu mult mai mare decât Solomon.

Copiii lui Israel sunt adunați la Sihem, în jurul noului împărat și îi cer: „Ușurează această aspră robie ...” Ce sfat îi dau bătrânii lui Roboam? „Dacă vei fi bun cu poporul acesta și le vei fi pe plac ... (v.7). Și în 1 Împărați 12.7: „Dacă vei fi astăzi un slujitor al poporului acestuia și le vei sluji ...” Aceasta este chiar și pentru un împărat singura cale de a câștiga sau de a păstra afecțiunea celorlalți. Gândurile noastre se întorc spre Domnul Isus. „El a venit nu „ca să l se slujească, ci ca El să slujească” (vezi Matei 20.26-28). Titlurile Sale glorioase nu L-au reținut în mersul Său de umilire, de dragoste și de devotament. Rezultatul este că acum El a dobândit toate drepturile la ascultare din partea oricărui om (Filipeni 2.6-11). Urmând acest măreț Exemplu, cel care are o poziție de autoritate trebuie să fie primul în slujire. Pentru că, cum ai putea pretinde ascultare și devotament atât timp cât n-ai oferit tu însuși un bun exemplu? Roboam a refuzat să-și slujească poporul. Ne surprinde

atunci că cele zece seminții refuză să-l slujească la rândul lor? Propria mândrie i-a îndepărtat de pe calea supunerii în umilință. Și iată despărțirea! Niciodată până la venirea Domnului, poporul nu-și va mai găsi unitatea adevărată.

Divizarea lui Israel în două împărății a fost o judecată din partea lui Dumnezeu. Este deci o pierdere de timp pregătirea a o sută optzeci de mii de oameni aleși, „pentru a răsturna” situația. Roboam, avertizat de omul lui Dumnezeu, renunță la ideea sa. Își concentrează forțele ca să construiască cetăți de apărare în scopul asigurării protecției și a resurselor de hrană pentru mica lui împărăție. În ceea ce-l privește, Ieroboam nu rămâne inactiv, dar ce dureros că el acționează într-un alt sens! Temându-se ca nu cumva să-și piardă influența dacă le va mai permite alor lui să meargă la sărbătorile din Ierusalim, stabilește un cult național idolatru, dezgustător în ochii lui Dumnezeu. Atunci preoții și leviții din cele zece seminții își arată atașamentul lor pentru Domnul și pentru poruncile Lui. Părăsind țara mândrită, ei merg să se stabilească în Iuda, preferând să abandoneze tot ce aveau, decât să rămână asociați cu păcatul. Ce mulți sunt credincioșii care au făcut același lucru, din supunere față de Domnul! Încurajați de exemplul acestor leviți, alți credincioși aparținând acestor zece seminții, probabil fără să-și părăsească definitiv cetățile, încep să se suie de atunci la Ierusalim, pentru a aduce acolo jertfe după Cuvânt.

Trei ani scurți! Atât a durat credinșia lui Roboam și a poporului. Ca și odinioară sub judecători, Dumnezeu urmează să le vorbească ridicând împotriva lor adversari. Ofensiva lui Faraon Șişac va da posibilitate împăratului și poporului să compare ce înseamnă să-l servească Domnului cu a-i servi împăratului Egiptului (v. 8). O primă constatare: în timp ce Domnul își îmbogățește servitorii, Vrajmașul îi jefuiește pe aceia pe care-i reduce la sclavie. Cuvântul profetului Șemaia a produs smerire în inimile căpeteniilor lui Israel și a împăratului, ceea ce-i face să mărturisească: „Domnul este drept”. Recunoașterea acestei dreptăți, ... chiar dacă ea trebuie să se exercite contra noastră, este întotdeauna un semn fericit (vezi Luca 23.41). Acest fapt îi va permite apoi lui Dumnezeu să Se descopere nu numai ca un Dumnezeu drept, ci și ca un Dumnezeu îndurător, un Dumnezeu Mântuitor. Să remarcăm cum, în har, subliniază „lucrurile bune” pe care încă le poate vedea în împărăția lui Iuda. În pofida tuturor, Roboam „a făcut rău” (v. 14). Un rău cu rădăcini îndepărtate, întrucât mama lui, o amonită, fusese luată în căsătorie de Solomon înainte de moartea lui David (comparați 9.30 cu 12.13).

Contrar instrucțiunilor Cuvântului (Deut. 21.15-17), Roboam l-a stabilit ca moștenitor și succesor pe Abiia, fiul soției sale favorite, Micaia (sau Maaca, vezi 11.20-21), care era, de altfel, o idolatră (15.16). Dintr-o asemenea necredinșie nu putea să rezulte decât o domnie rea. Și totuși, scurta istorie a acestui împărat conține un pasaj bun, omis în „Împărați”, dar care nu a putut fi trecut sub tăcere în cartea noastră, a harului. Este vorba de războiul care izbucnește între Abiia și Ieroboam. Potrivit cu Luca 14.31, era o nebulie din partea împăratului lui Iuda să meargă la război cu un număr de soldați pe jumătate față de cei ai adversarului său. Totuși, Abiia are unele atuuri care, în ochii lui, îi compensează inferioritatea numerică. El le dezvăluie în cuvântarea ținută în fața armatei lui Israel. Iuda rămăsese încă în linia împărătească a lui David, avea încă forma adevărată de închinare, cu sacrificii, precum și prezența Domnului. Abiia pretinde că nu l-a părăsit (v. 10), dovadă că nu se cunoștea pe sine. În sfârșit, exista la el o armă secretă, cea mai eficace dintre toate celelalte, și căreia îi vom vedea mâine rolul decisiv pe care îl va juca: „trămbițele răsunătoare” (v. 12).

Cuvântarea lui Abiia în fața armatei lui Israel a fost ținută pe un ton de superioritate, dar care s-a dovedit a nu fi de calitate. N-a fost necesar decât ca Ieroboam să-i încercuiască, pentru a pune la încercare pe împăratul lui Iuda și armata acestuia. Dintr-o dată, Abiia se trezește luat pe la spate, pe punctul de a fi zdrobit. Totuși, o direcție rămâne liberă: spre cer. Strigătele de disperare se înalță către Domnul; acum, toate pretențiile au dispărut și apare credința. Ea se folosește de un straniu instrument de război, ... dar bine cunoscut în istoria lui Israel: trămbițele (vezi Iosua 6.4; Judecători 7.18). Aceasta este o armă căreia nimic nu-i stă în cale, deoarece credința care o folosește se odihnește pe Cuvântul divin și pe promisiunile sale întotdeauna valabile (vezi Numeri 10.9). Ei bine, chemarea credinței nu putea să rămână neauzită! Sunetul pătrunzător a vorbit inimii lui Dumnezeu despre pericolul care se abătuse asupra poporului Său și, fără nici un dubiu, a vorbit solemn și inimilor oamenilor lui Ieroboam, care erau gata să facă război cu frații lor ... și cu Domnul. Armata lui Israel este tăiată în bucăți și umilită (v.18), făcând dovada că nici forța (v. 3), nici șiretenia nu pot învinge credința în Dumnezeu.

Asa, un împărat credincios, fiul și succesorul lui Abiia, curăță Iuda de idolatrie. Această carte insistă asupra odihnei și liniștii de care țara s-a bucurat în timpul primei perioade a domniei lui (v. 1, 5, 6, 7). Asa folosește acest timp de odihnă ca să construiască cetăți înconjurate cu ziduri și ca să-și întărească sistemul de apărare al teritoriului, oferindu-ne astfel o lecție importantă. Sunt perioade din viața noastră care corespund unui timp de odihnă, de exemplu vacanțele și diversele momente de distracție sau de destindere. Să le folosim pentru a ne fortifica sufletele prin citirea Bibliei și pentru a ne întări în adevăr. „Toată armătura lui Dumnezeu” trebuie îmbrăcată mai dinainte, „ca să vă puteți împotrivi în ziua cea rea ...” (Efeseni 6.12 ...) Ziua cea rea, ziua ofensivei lui Zerah, găsește deci un Asa pregătit. „Peste toate”, el așază „scutul credinței”, altfel spus, se bazează pe încrederea simplă în Dumnezeul său. Ea strălucește în frumoasa lui rugăciune din v. 11 și constituie punctul de forță de partea lui, indiferent de cei cinci sute optzeci de mii de soldați ai săi. Un milion de adversari îi stau în față. În termeni omenești, aceasta este o confruntare inegală, disproporționată. Dar întotdeauna se verifică adevărul biblic: „când sunt slab, atunci sunt tare” (2 Corinteni 12.10). Dumnezeu răspunde credinței lui Asa, dându-i o victorie strălucită și o pradă bogată.

Asa a fost credincios. Prin Azaria, Dumnezeu îl va încuraja și mai departe. Cuvântul Domnului nu este mai puțin necesar după bătălie, față de cât este înaintea ei; pentru că tendința naturală după bătălie este de relaxare. „Fiți tari și să nu vă slăbească mâinile”, îi îndeamnă profetul, adăugând această promisiune: „pentru că este o răsplătire pentru lucrul vostru” (v. 7). Aceste cuvinte au efect. Asa, plin de energie, îndepărtează urăciunile din toată țara și restabilește serviciul la altarul Domnului. Zel remarcabil, care îi antrenează nu numai pe cei din Iuda și din Beniamin, ci și pe „mulți din Israel, din alte seminții” (v.9). Același lucru se aplică devotamentului pe care noi îl arătăm Domnului. Acesta îi va încuraja pe alți credincioși, care sunt probabil mai timizi, să-și arate credința. Este o experiență pe care mulți au avut-o în special în timpul serviciului militar. «O inimă atașată sincer de Domnul, iată ceea ce vorbește cu adevărat conștiinței altora» [W.K.]. Asa înțelege că nu poate să ceară poporului o curățire completă, dacă el însuși nu dă un exemplu în propria-i casă. De aceea nu ezită s-o pedepsească pe Maaca, regina mamă, luându-i coroana și transformându-i idolul în praf și cenușă.

Versetul 11 face distincție între „cele dintâi” fapte ale lui Asa, care erau plăcute lui Dumnezeu, și „cele de pe urmă” care, în mod trist, erau rele. Baeșă, împăratul lui Israel, gelos să-i vadă pe mulți dintre supușii lui trecând în țara lui Iuda (15.9), construiește o cetate întărită, ca să-i împiedice. Apoi Asa, în loc să privească spre Domnul ca să oprească lucrarea lui Baeșă, face o alianță păgână, cu Siria. Politică inteligentă la prima vedere, de vreme ce a început prin a produce efectul dorit! Însă Dumnezeu nu vede lucrurile în același fel și-l mustră pe împărat prin intermediul unui profet. Lipsa lui de încredere – și de ținere de minte (v. 8) – îl va priva pe Asa de o victorie asupra sirienilor. Iritat că a lăsat să-i scape o ocazie atât de bună și lezat în amorul propriu, Asa îl aruncă în închisoare pe cel care-i devenise vrăjmaș pentru că-i spusese adevărul (Galateni 4.16) și-i asuprește pe unii din popor. Dumnezeu îl disciplinează printr-o boală dureroasă. În zadar! Continuă să se sprijine tot pe oameni în loc să se bazeze pe Dumnezeu și, în mod trist, moare fără să fi învățat această ultimă lecție. Timp de treizeci și cinci de ani

din patruzeci, Asa umblase cu Dumnezeu. I-ar mai fi trebuit câțiva ani ca să-și sfârșească viața bine. Să-l cerem Domnului să ne păstreze dreptți pe cale până în ultima zi a vieții noastre (2 Timotei 1.12; 4.18).

Ne reîntoarcem acum la Iosafat, împăratul evlavios despre care au vorbit mult cărțile Împăraților. Să ne amintim că, de la moartea lui Solomon, „Cronicile” urmăresc istoria împăraților lui Iuda, în timp ce „Împărații” se ocupă în special cu cei ai lui Israel. De ce atunci i s-a acordat vieții lui Iosafat o întindere atât de mare acolo (pe paginile cărții 1 Împărați)? Pentru că, din nefericire, era în luptă strânsă cu Ahab și cu Ioram, împărați ai lui Israel! Dar capitolul nostru, 17, nu are decât lucruri bune să ne spună despre acest împărat. El se întărește (v. 1); umblă „în căile dintâi ale lui David ...”; Îl caută pe Dumnezeu tatălui său; umblă în poruncile Lui; își întărește inima ... îndepărtează idolii (v. 1-6). Și nu numai că se desparte de rău, cum a făcut tatăl său Asa, dar face binele (v. 7-11). Iată două aspecte inseparabile ale vieții creștine! (Romani 12.9; 1 Petru 3.11). Dintre ofițerii superiori, Amasia se prezentase de bunăvoie să-l slujească Domnului, ca un autentic nazireu (Numeri 6.2; vezi și 2 Corinteni 8.5). Este posibil – și acesta constituie un apel adresat fiecărui credincios – să fii consacrat Domnului și în același timp să-ți faci cu credincioșie și serviciul sau îndatoririle zilnice. „Orice faceți, lucrați din suflet, ca pentru Domnul”, recomandă Coloseni 3.23.

Istoria lui Iosafat continuă. Cele ce l-au făcut pe acest om credincios să cadă au fost asocierile lui. Relațiile mondene, schimburile prietenoase între oameni de aceeași clasă socială au constituit o cursă pentru mulți credincioși (1 Corinteni 15.33). Priviți la consecințele acestora pentru Iosafat! (1) A ajuns în situația de a aranja un mariaj nobil pentru fiul său, dându-i ca soție pe o fiică a casei împărătești a lui Israel, nu alta decât Atalia! Fără îndoială, o căsătorie splendidă în ochii oamenilor! În realitate, ea a constituit startul unei inevitabile ruine a întregii sale familii. (2) Își pierde mărturia, punându-se pe aceeași treaptă cu împăratul rău al lui Israel: „Eu sunt ca tine ...” (3) În final, temându-se să displace prietenului său de rang împărătesc, se lasă antrenat în acțiunea de recuperare a Ramotului din Galaad. În adevăr, trebuie să meditam la acest aspect și să ne reamintim textul de la Galateni 1.10. Alianța pe care Iosafat o face cu Israel împotriva sirienilor nu este mai bună decât cea făcută de tatăl său, Asa, cu sirienii împotriva lui Israel. Alianța se termină prin a-l plasa pe nefericitul împărat într-o poziție dramatică, la fel cu cea a lui Saul pe muntele Ghilboa, situație din care numai Dumnezeu, ca răspuns la strigătul lui, poate să-l salveze în mod miraculos (vezi Psalmul 120.1).

Alianța fatală a lui Iosafat cu Israel justifică o dezaprobare severă din partea Domnului. Iehu îi pune împăratului o întrebare care-l cercetează și care în același timp îl înștiințează cu privire la ce gândește Dumnezeu despre Ahab: „Să ajută tu pe cel rău și să iubești tu pe cei care urăsc pe Domnul?” (v. 2). Credincioșilor, să nu uităm ce nume cutremurător pune Cuvântul în dreptul celor care iubesc lumea: „Oricine vrea să fie prieten al lumii se face vrăjmaș al lui Dumnezeu” (Iacov 4. 4)! Iehu nu era nicidecum un om lipsit de curaj, din moment ce, sub domnia lui Asa, o misiune asemănătoare avusese ca urmare aruncarea în închisoare a tatălui său, Hanani (cap. 16.7-10). Iosafat însă ascultă mustrarea. Iată mijlocul de a deveni „chibzuiți”, de a căpăta „minte” (Proverbe 13.18; 15.5,32). Să acceptăm și noi mustrările și observațiile care poate ni se fac, deoarece pot avea un rezultat la fel de benefic. În timp ce tatăl său, Asa, nu se reabilitase, Iosafat poate să-și reia după această eclipsă buna lucrare din cap. 17. Nefiind mulțumit de data aceasta să trimită doar delegați, iese el însuși prin popor. Și, ca un adevărat păstor al lui Israel, se străduiește să-i aducă înapoi la Domnul (v.4). După aceasta stabilește judecători, cărora le dă instrucțiuni urgente.

Nu mai puțin de trei armate inamice înaintează simultan împotriva micii împărății a lui Iuda. Ele sunt ale vrăjmașilor ei constanți: Moab, Amon și maoniții (lit. Amoniții), care făcuseră parte din Edom (v. 22). În fața acestei amenințări de invazie, Iosafat Îl caută pe Domnul și proclamă un post. Poporul se strânge. Referindu-se la rugăciunea lui Solomon (6.34-35), împăratul se așază în fața locașului sfânt și Îl cheamă pe Acela care promisese că-i va asculta și că le va face dreptate (v.8, 9). Strângând la un loc personalul militar pe care Iosafat îl avea la dispoziție (17.14-18), se ajunge la numărul impresionant de un milion o sută șazece de mii de oameni. Ei bine, în mod practic ei nu vor juca nici un rol în acest lung capitol! Iosafat înțelese cuvântul din Psalmul 33: „Un împărat nu este salvat prin mulțimea oștirii sale; viteazul nu este scăpat prin mărimea puterii sale ... Sufletul nostru așteaptă pe Domnul; El este ajutorul și scutul nostru” (Psalmul 33.16, 20). Astfel, împăratul recunoaște pe de o parte lipsa lor de putere, iar pe de altă parte, lipsa lor de înțelepciune (v.12). Totuși adaugă: „ochii noștri sunt îndreptați spre Tine”. Și, în sens invers, „ochii Domnului cutreieră tot pământul, ca să Se arate tare pentru cei cu inima în totul pentru El” (16.9).

Rugăciunea făcută cu credință de Iosafat primește un răspuns prompt și aceasta se întâmplă chiar în public. În numele Domnului, Iahaziel reasigură poporul și împăratul cu privire la voia Lui. Ce mulți credincioși aflați în pericol au avut de câștigat de atunci încoace, citind asemenea încurajări divine! Să comparăm v.17 cu cuvintele lui Moise pentru Israel când traversau Marea Roșie: „Nu vă temeți; stați pe loc și veți vedea salvarea Domnului ...” (Exod 14.13). Fără să aștepte ca Dumnezeu să fi acționat, Iosafat și tot poporul îi aduc laudă și adorare. Aceasta îl glorifică pe Dumnezeu: credința care este în stare mai dinainte nu numai să dea deoparte întreaga tulburare, ci și să mulțumească anticipativ pentru răspunsul pe care El l-a garantat. Iată o purtare care imită Modelul divin. Înainte să-l învie pe Lazăr în virtutea puterii de la Dumnezeu, Tatăl Său, Isus începe prin a l Se adresa: „Tată, îți mulțumesc că M-ai ascultat” (Ioan 11.41). Ce frumoasă este această închinare celebrată chiar în prezența vrăjmașilor! (vezi Psalmul 23.5). Cei care aduc lauda merg înaintea bărbaților înarmați. Și cântarea de triumf intonată dintr-o dată dă, am putea spune, semnalul unei victorii uimitoare, repurtată fără a se da o singură lovitură.

În timp ce răsună cântarea de eliberare, vrăjmașii se distrug reciproc. Pentru popor nu mai rămâne decât să constate anihilarea lor și să strângă prăzile îmbelșugate. De câte ori n-a procedat Dumnezeu și cu noi la fel, făcând să dispară din calea noastră dificultăți care păreau de neînving...! Apoi poporul se adună din nou ca să-L laude pe Domnul în Valea Beraca – sau a binecuvântării – (citiți Ps. 107. 21, 22). Să ne gândim la triumful lui Isus pe cruce, realizat fără cea mai mică participare din partea credincioșilor. Ce le rămâne de făcut? Să se bucure de roadele acestei victorii și, cu inimi pline de recunoștință, s-o celebreze în valea acestui pământ, înainte să o facă pentru eternitate în Sfânta Cetate (compară cu v. 28). Ultimul paragraf ne întoarce un pas înspre domnia lui Iosafat, pentru a ne aminti că, după alianța militară dezastruoasă cu Ahab, împăratul lui Iuda se implică în alta, nu mai puțin prostească, de data aceasta cu scop comercial, cu fiul acestuia, Ahazia. Dumnezeu permite eșecul acesteia și ne învață prin gura lui Eliezer ce gândește El despre acest fel de asociere cu un om al lumii în scopul îmbogățirii.

Se pare că aici Cronicile și-au pierdut dintr-o dată caracterul de carte a harului! În afara excepțiilor justificate de evenimente, cartea a acoperit sistematic până acum greșelile poporului și ale împăratului său, ca să sublinieze, prin contrast, tot binele ce se putea găsi. Să remarcăm în trecere că acesta este un lucru pe care și noi trebuie să-l facem totdeauna (citiți 1 Petru 4.8). Paginile de care ne apropiem acum sunt în contrast cu „lucrurile bune” pe care Dumnezeu a ținut să ni le arate până la acest punct (12.12; 19.3). De acum înainte, acoperirea relelor lui Ioram și ale succesorilor lui nu mai este posibilă. Acest împărat, ginere al lui Ahab și al Izabelei, ucigaș (v. 4) și închinător la idoli, îl forțează pe Iuda să adore falșii dumnezei. Este o realitate gravă, care are rolul de a sublinia îndelunga răbdare a lui Dumnezeu față de sârmanul Său popor. Astfel, harul continuă să strălucească în această carte cu mai multă măreție peste întunericul care se lasă asupra

împărăției lui Iuda. Harul se va înmulți și mai mult decât păcatul (Romani 5.20). O scrisoare de la Ilie sosește la Ioram pentru a-i recapitula crimele și pentru a-l avertiza cu privire la pedeapsa divină. Și aceasta nu va întârzia să se împlinească.

Cât de trist este acest capitol! Ahazia, sfătuit de mama lui și de rudele din partea lui Ahab, se aliază cu Ioram, împăratul lui Israel, și merg împreună într-o nouă expediție împotriva sirienilor. Această asociere fatală duce la „pieirea” lui (v. 7). Moare de o moarte violentă. Acum să ne întoarcem puțin la această istorie: Cei șase frați ai lui Ioram au fost omorâți chiar de el (21.4). Apoi toți fiii săi au fost uciși de arabi, în afară de cel mai tânăr dintre ei, Ahazia (v. 1). În sfârșit, la a treia generație, în urma unui alt masacru care se abate asupra spiței imperiale, îi supraviețuiește încă o dată doar un singur descendent: Ioaș, un copilăș. Cum se pot explica aceste terminări succesive? Prin îndârjirea lui Satan, decis să întrerupă linia genealogică a lui David, care avea să ducă la Hristos. Pe de altă parte, cum se explică faptul că, în pofida tuturor circumstanțelor, un membru supraviețuiește de fiecare dată – unul singur și cel mai slab – totuși un descendent al familiei împărătești? Prin credințioșia harului lui Dumnezeu! El își ține promisiunea făcută lui David, că-i va păstra o lumină (2 Împărați 8.19). O lumină care acum nu mai este decât un fitil care fumegă ... (vezi Matei 12.20).

De data aceasta, în mijlocul nopții morale care domnește în Iuda, este ca și cum un far își proiectează fasciculul de lumină asupra lui Ioaș, importantul prințisor. Toate sfaturile lui Dumnezeu îl vizează de acum înainte pe acest copil slab, ultimul „fiu al lui David” (Ps. 89. 29, 36). Câte analogii aici cu o altă perioadă, și mai întunecată, când Irod avea să ocupe pe nedrept tronul la Ierusalim! Adevăratul împărat al iudeilor, născut în Betleem, a fost scăpat, ca și Ioaș aici, de la masacrul ordonat de uzurpator. De-a lungul întregii vieți, Isus a rămas ascuns sub umilul „chip de rob” pe care a ales să-l poarte. Și, chiar acum, El este ascuns de ochii lumii, în cer, unde numai credința îl poate vedea și cunoaște. În acest capitol avem un exemplu al zilei arătării Lui în glorie. Precum acești leviți și aceste căpetenii ale poporului, aceia care astăzi îi slujesc și-L așteaptă vor fi cu El în ziua aceea. Ei se vor arăta împreună cu Isus în glorie (vezi Colos. 3.4; 1 Tes. 3.13). Cât de privilegiați suntem pentru că facem parte din escorta binecuvântată și putem să fim „cu împăratul când intră și când iese” (v.7)! Și, pentru că aceasta este partea noastră, a creștinilor, să ne ținem aproape de El prin credință, încă de acum, când, pentru încă puțină vreme, El Se află în afara vederii noastre, în cer!

Încoronarea lui Ioaș și apariția lui în public au dejucat toate planurile răutăcioasei Atalia. În același fel, învierea Domnului Isus a nimicit planurile Vrăjmașului. Uzurpatoarea este trecută prin ascuțișul săbiei. Pedeapsa ei subită o ilustrează pe cea a lui Antihrist la apariția Domnului. Acel „om al păcatului” va fi aruncat de viu în iazul de foc, împreună cu capul imperiului roman. Cu toate acestea, ca și mama ei Izabela, Atalia, această femeie dezgustătoare, ucigașă a propriilor copii, ne duce cu gândul la falsa Biserică, marea creștinătate cu numele. Ea a vrut să domnească sacrificând în acest scop sufletele de care era responsabilă. Care este judecata lui Dumnezeu? „Pentru că zice în inima ei: «Șed ca împărăteasă și nu sunt văduvă și nu voi vedea nicidecum înfrustarea», de aceea, într-o singură zi vor veni plăgile ei, moarte și înfrustare și foame și va fi arsă în foc, pentru că Domnul Dumnezeu, care o judecă, este puternic” (Apocalipsa 18.7-8). Moartea Ataliei este urmată de cea a lui Matan, preotul lui Baal, apoi de introducerea ceremonială a domniei lui Ioaș.

Cât timp Iehoiada a fost în viață și l-a dirijat, totul a fost bine și am fi tentați să credem că Ioaș putea fi numărat printre cei mai buni împărați. Constatăm însă cu tristețe că moartea marelui preot marchează o întorsătură fatală în viața lui. Cum se poate explica aceasta? În loc să se fi sprijinit direct pe Dumnezeu – ceea ce este specific credinței – Ioaș se abandonase în seama tatălui adoptiv. Și, când acesta avea să-i lipsească, credințioșia lui se va prăbuși. Ioaș n-a avut niciodată o credință personală. Nu vă înșelați, tineri cititori care aveți părinți creștini: educația, bunele maniere, cele mai favorabile circumstanțe, toate aceste lucruri nu sunt credință. Mai mult, credința părinților voștri nu este credința voastră. Odată ei plecați, va mai fi Domnul cu voi? Căpeteniile poporului vin și-l fletează pe împărat. „Atunci împăratul i-a ascultat ...” (v. 17; Prov. 29. 12). Ce face Ioaș sub influența lor? Fapte care fac să te înfior: Cere uciderea fiului binefăcătorului său. Domnul reamintește fariseilor ipocriți de moartea lui Zaharia (al cărui nume înseamnă celui căruia Domnul îi reamintește) în momentul când ei se află pe punctul de a comite o crimă și mai înfiorătoare (comparați cu Matei 23.34-35; vezi și Matei 21.35 ...).

Amatția succedă tatălui său, Ioaș. În ansamblu, el începe prin a face ce este bine în ochii Domnului. Cuvântul însă adaugă: „dar nu cu o inimă întregă” (v.2). O inimă perfectă nu semnifică nicidecum inexistența păcatului, ci faptul că are o voință hotărâtă de a face doar un singur lucru: să-l placă lui Dumnezeu prin ascultarea de El (comp. Filipeni 3.15 cu v. care le precedă în Filipeni 3). Prima greșală: Amatția merge la război împotriva lui Edom și angajează o sută de mii de mercenari din Israel pentru a-și întări armata. Fiind mustrat de un om al lui Dumnezeu, Amatția se supune și triumfă asupra vrăjmașilor săi. Dar apoi, ce cădere! În această inimă împărțită a lui Amatția, idoli edomiților își găsesc un loc și îl ocupă (v. 14). Și, pentru că este imposibil să slujești și lui Dumnezeu și lui Mamona (Matei 6.24; Luca 16.13), din acest moment Domnul dispare din gândurile sale. „Amatția s-a abătut de la a-L urma pe Domnul” (v. 27). Dacă Isus nu ne umple toată inima, Vrăjmașul va ști cum să ocupe locul rămas liber. După ce a suferit o înfrângere rușinoasă în mâinile împăratului lui Israel, sârmanul Amatția mai trăiește încă cincisprezece ani, după care este omorât, fără să fi dat între timp vreun semn de pocăință.

Împăratul Ozia ne este prezentat ca un om cu o excepțională agerime a minții. Domnia lui deosebit de lungă, de cincizeci și doi de ani, este încărcată de o activitate remarcabilă. Împăratul veghează ca poporului să nu-i lipsească nimic: fântâni, cirezi de vite, ogoare, vii, toate însoțite de o puternică protecție militară. Pe scurt, garantează împărăției lui atât prosperitatea, cât și securitatea. Oare nu spre aceste două țeluri sunt îndreptate toate eforturile oamenilor? Și la ce-i conduc ele pe oameni în general? La a-l fi oare recunoscători lui Dumnezeu? Își folosesc ei bunurile pentru lucrarea Domnului? Este trist să constatăm că își atribuie lor înșiși meritele pentru aceste eforturi și bunuri și își pun încrederea în bogățiile adunate, de care se bucură într-un mod egoist. Aceste pericole sunt actuale pentru credinciosul care este împlinit din punct de vedere material. El își asumă un mare risc când se sprijină pe propriile resurse, crezând că-i este suficient. În același timp, el încetează să mai conteze pe ajutorul minunat al lui Dumnezeu (v.15), pierzând astfel beneficiul. În asemenea condiții, căderea nu va întârzia. Ozia pregătise totul pentru a rezista unui atac exterior, dar neglijase să vegheze pe frontul interior, altfel spus, asupra propriei inimi.

Cinci împărați: Asa, Iosafat, Ioaș, Amatția, Ozia! Cinci istorii având între ele o tragică similitudine! De cinci ori, după un început cu succes al domniei, câte o capcană diferită a dus la o cădere fatală. Să reținem bine numele fiecăruia dintre aceste lațuri, pentru că vicleanul Vrăjmaș n-a încetat să le folosească pentru a-i face pe copiii lui Dumnezeu să se poticnească. La Asa a fost sprijinirea pe ajutorul lumii; la Iosafat, alianța și prietenia pe care a legat-o. Ioaș a căzut când a fost flatat, în timp ce Amatția s-a întors la idoli. În sfârșit, aici vedem mândria spirituală (1 Ioan 2.16) făcându-l pe Ozia să se prăbușească. Numele acestui împărat înseamnă „puterea lui Dumnezeu”; vine însă momentul când va folosi această putere pentru sine însuși, ceea ce îi va aduce căderea (v.16). În fața preoților pe care are îndrăzneala să-i înlocuiască din funcțiile lor sfinte, mâna lui Dumnezeu îl lovește solemn, într-un fel vizibil pentru toți (Prov. 16.18). Mândria se află în adâncul inimii fiecăruia dintre noi înainte de a apărea în afară, ca lepră pe frunțile noastre. Dacă noi o judecăm imediat, Dumnezeu nu va mai fi constrâns să ne aplice o pedeapsă, poate prin umilirea noastră în public.

Acest scurt capitol evocă numai lucruri bune despre Iotam, fiul și succesorul lui Ozia. Cu toate că și el a devenit puternic (v. 6), a știut să tragă învățăminte din îngrozitoarea lecție primită de tatăl său, cum subliniază v. 2. Iată un semn de înțelepciune! Dacă învățăm din experiența altora, vom evita să trecem personal prin aceeași școală dureroasă. Iotam triumfă asupra fiilor lui Amon. Care este secretul lui? Să-l reținem, dacă dorim să obținem și noi această putere divină: „Și-a rânduit căile înaintea Domnului Dumnezeului său” (v. 6). A-și rândui necurmat căile înseamnă a-și acorda mersul potrivit instrucțiunilor Scripturilor și a pași înaintea lui Dumnezeu pe o cale care primește aprobarea Lui. „Cumpănește cărarea picioarelor tale și toate căile tale să fie bine rânduite. Nu te abate nici la dreapta, nici la stânga; depărtează-ți piciorul de la rău” (Prov. 4.26-27). Cu tristețe vedem că poporul nu urmează exemplul acestui împărat credincios! Ba încă „poporul se strica tot mai mult” (v. 2). De aceea, domnia lui Iotam nu poate fi considerată o perioadă de renaștere, ca cea pe care Duhul lui Dumnezeu o va produce în timpul domniilor lui Ezechia și a lui Iosia.

În contrast cu Iotam, despre care se amintesc numai lucruri bune, nici un cuvânt favorabil nu se poate spune despre fiul său, Ahaz. Aceasta a fost o domnie îngrozitoare, în timpul căreia nimic nu-i lipsește din ce-L putea mânia pe Dumnezeu. În ce stare a căzut poporul lui Iuda! Ca să-i pedepsească, Dumnezeu îi folosește, pe rând, pe împărații Siriei și ai Israelului. Ultimul ucide o sută douăzeci de mii de oameni într-o singură zi și ia două sute de mii captivi. Dar lecția, așa cum vine să declare profetul Oded, este atât pentru învingător, cât și pentru cel învins. Oare nu este și pentru noi? Înainte de a-i judeca pe alții, să ne întrebăm dacă înăuntrul nostru n-avem vreun păcat împotriva Dumnezeului nostru (v.10; Matei 7.2-4). Oded a vorbit despre acest lucru bărbatilor lui Israel. Patru dintre ei, menționați pe nume, sunt profund mișcați și intervin în favoarea sărmanilor captivi. Apoi, nesatisfăcuți doar cu obținerea eliberării lor, se îngrijesc și de nevoile acestora, după care-i duc înapoi în Iuda. Ei pun în practică învățătura de la Rom. 12.20-21. Iată un frumos exemplu de dragoste și de devotament! Nu ne face el să ne gândim la felul în care s-a purtat samaritanul din parabolă (Luca 10.33-34)?

Insensibil la harul care-i adusese înapoi pe captivii poporului său, Ahaz se cufundă tot mai adânc în rău. El caută acum ajutor de la împăratul Asiriei. Însă este scris: „Blestemat să fie omul care se încrede în om și [care] își face carnea braț al său” (Ieremia 17.5). În pofida bogățiilor pe care Ahaz i le oferă în dar lui Tilgat-Pilneser prin jefuirea templului, acest ultim împărat nu-i este de nici un folos (v. 21). Astfel, nelegiuitul Ahaz adaugă mai mult păcatelor sale. Ajutorul pe care nu-l primește din partea oamenilor îl caută la idoli, altfel spus, la demoni (1 Corinteni 10.20)! Și nu numai că nu primește ajutor, dar ceea ce întreprinde îi va aduce căderea. În același timp, pentru a umple măsura, Ahaz închide porțile templului, cum face cineva unei case de vânzare sau abandonate. Interzice intrarea în sfântul locaș, după ce l-a umplut cu murdărie și necurății (29.5,16). Dar declarația Scripturii este explicită: „Dacă cineva distruge templul lui Dumnezeu, pe acela îl va distruge Dumnezeu” (1 Corinteni 3.17). Da, paharul răutății acestui om s-a umplut! Ahaz moare, nefiind socotit demn nici măcar pentru un loc în mormântul predecesorilor lui.

Deși Cronicile nu menționează aceasta, am atins punctul în care Domnul, prin împăratul Asiriei, vine să le ducă în robie pe cele zece seminții ale lui Israel. Ahaz l-a dat lui Dumnezeu toate motivele ca să facă același lucru și împărăției lui Iuda. Totuși harul mai are încă o resursă, pe care nimic n-o lăsa să se întrevadă. Această resursă este un împărat credincios: Ezechia. Prin providența lui Dumnezeu, el a scăpat de îngrozitorul sacrificiu al copiilor în cinstea lui Moloh, pe care frații lui l-au suferit (28.3; 2 Împărați 23.10). El este „un tăciune scos din foc” (Zaharia 3.2). Ne putem da seama cât de mult trebuie să fi suferit acest tânăr în timpul domniei infame a tatălui său. Ca urmare, încă din prima lui zi pe tron, fără a pierde nici un moment, începe acțiunea de curățire cu ajutorul preoților și al leviților, care sunt menționați pe nume. El începe în prima zi a primei luni a întâiului an (v. 3, 17)! Dragi prieteni, dacă n-ați făcut încă așa, începeți fără întârziere să vă puneți inimile în ordine. Deschideți-l larg ușa, Lui, care dorește să intre. Aruncați afară necurăția tolerată sub domnia de până acum a prințului întunericului. Sfințiți-vă inimile pentru Domnul Isus Hristos. El vrea să facă din ele o casă a Lui, de acum pentru totdeauna.

Celor paisprezece leviți și fraților lor le-a luat nu mai puțin de șaisprezece zile ca să curețe complet casa Domnului și să pună totul înapoi în ordine. Totuși, nu este suficient ca ea să fie „goală, măturată și împodobită” (Matei 12.44). Închinarea față de Domnul trebuie acum restabilită. Deși abia terminase sfințirea sanctuarului, Ezechia nu mai pierde nici o clipă. El se scoală dis-de-dimineață ca să aducă sacrificii împreună cu mai-marii cetății și cu preoții (totuși, fără să ia locul acestora din urmă, cum făcuse Ozia). Este de remarcat că arderile-de-tot și jertfele pentru păcat sunt pentru întreg Israelul. Să nu uităm niciodată: credincioșii care-și amintesc de Domnul în jurul mesei Sale nu sunt decât o slabă „expresie” a întregului popor al lui Dumnezeu. Pâinea și vinul reamintesc de sacrificiul oferit lui Dumnezeu nu numai celor prezenți acolo în mic număr, ci și mulțimii celor răscumpărați care alcătuiesc Biserica lui Dumnezeu pe pământ. În final, cântările acompaniază arderile-de-tot. Cântările nu pot veni înaintea lor. În afara lucrării de la Golgota nu sunt posibile nici o laudă și nici o bucurie. Dar acum, când lucrarea este împlinită odată pentru totdeauna, serviciul adevăraților adoratori poate începe ... ca să nu se mai sfârșească niciodată (Psalmul 84.4).

Inima înțeleaptă a lui Ezechia înțelege că Paștele trebuie să fie restabilit: acesta va avea loc în luna a doua, cum autoriza Numeri 9.11. Inima largă a lui Ezechia cuprinde întregul Israel, unde trimite soli ... întocmai cum astăzi Domnul face publică, peste tot, invitația Lui de har. Oare vede El în noi acei servitori cărora să le poată încredința prețiosul mesaj? Ce conține acest mesaj?1) „Întoarceți-vă la Domnul”: pocăința.2) „Dați mâna Domnului”: credința.3) „Veniți la sfântul Lui locaș”: căutați locul prezenței Sale.4) „Slujiți Domnului”.5) În sfârșit: Să știți că El este milos și îndurător (v. 9). Un asemenea mesaj este întâmpinat cu mult dispreț, iar atitudinea pe care prea mulți oameni o au față de chemările harului este una de neîncredere sau de indiferență. Totuși atenționarea lor a meritat, pentru că unii s-au smerit și au venit la Ierusalim, locul unde se strângea o mare adunare. Acolo continuă curățirea începută prin leviți. Altarele pe care Ahaz le făcuse pentru sine însuși, „în toate colțurile Ierusalimului” (28.24) ajung din urmă necurățiile din templu, fiind și ele aruncate tot în adâncul pârâului Chedron (29.16).

Asemenea împăratului din parabolă, Ezechia a făcut ca invitația harului să fie proclamată în toată țara: „Iată, am pregătit ospățul meu; ... toate sunt gata. Veniți ...” (Matei 22.4). Mulți n-au luat-o în seamă, dar și dintre cei care au venit, mulți nu se sfințiseră (v.17). Ce era de făcut? Ar fi trebuit trimiși acasă? Deloc! Întocmai cum invitații la marea sărbătoare primesc din partea împăratului câte o haină de nuntă, harul lui Dumnezeu se ocupă de curățirea acestor israeliți, ca să-i aducă într-o stare potrivită cu sfințenia prezenței Lui. Și această curățire este atinsă tocmai prin intermediul Paștelui pe care au venit să-l celebreze. Sângele animalelor înjunghiate le asigură sfințirea. Gândurile ni se îndreaptă spre sângele lui Isus, Mielul sfânt al lui Dumnezeu, ce curăță orice păcat (1 Ioan 1.7). În ce-i privește pe cei slabi și ignoranți, Ezechia, ca simbol al lui Hristos, mediază pentru ei înaintea lui Dumnezeu care iartă. Urmează sărbătoarea Azimelor. Ea ne vorbește despre sfințirea practică. O mare bucurie o însoțește, dovadă că punerea deoparte pentru Dumnezeu nu poate fi nicidecum sinonimă cu tristețea. Și rugăciunea purtătorilor de cuvânt ai poporului își atinge scopul: „s-a suit până la locuința cea sfântă a Domnului din ceruri”.

Israelii care au răspuns chemării lui Ezechia au trăit experiența prezenței Domnului și a bucuriei pe care ea o aduce. Ei pleacă acum, plini de entuziasm, pe întreg cuprinsul țării, pentru a distruge toate urmele religiei idolatre. După ce au experimentat în mod personal valoarea

adevărului închinării din partea lui Israel, ei realizează acum cât de mult se depărtaseră de ea înainte. Acesta este un adevăr de o importanță vitală! Pentru a fi în stare să judeci răul, trebuie înainte de orice să-L fi întâlnit pe Domnul. Nu poți să-i ceri cuiva să respingă lumea și idolii ei; asta ar însemna să-ți pierzi timpul. Mai întâi trebuie să-i conducem la Isus și apoi să așteptăm roadele. Iată lecția pe care ne-o oferă aici Ezechia! Binefacerea nu se desparte de celelalte jertfe (vezi Evrei 13.15-16). Cele dintâi roade și zeciuile sunt strânse în grămezi în perioada dintre cele două mari sărbători anuale care au urmat celei a Paștelui: Cincizecimea, în luna a treia, și sărbătoarea Corturilor, în luna a șaptea (v.7). Împăratul aduce din averile lui ceea ce este necesar pentru arderile-de-tot și poporul îl imită, cum făcuse deja când distrusese falșii dumnezei. Forța exemplului este mai mare decât cea a cuvintelor. Să nu uităm faptul acesta și în ceea ce ne privește pe noi (vezi 2 Tes. 3.7-9).

Împăratul îi întreabă pe preoți și pe leviți cu privire la „grămezi”. În același fel, Domnul ia notă de tot ceea ce dăm (sau nu dăm) pentru El. Vor fi totdeauna lucruri puține: „cinci pâini de orz și doi peștișori”, dar El le poate transforma în „mare abundentă”. Și încă va mai rămâne ceva după ce fiecare se va fi săturat (v.10; vezi Ioan 6.12 și de asemenea Maleahi 3.10). Nimic din ceea ce ne dă Dumnezeu nu trebuie să se piardă sau să se risipească. Sunt desemnați supraveghetori și administratori. Funcțiile lor constau pentru unii în a veghea asupra proviziilor, iar pentru ceilalți în a „împărți cu credincioșie fraților lor” (v. 15). „Încolo”, spune apostolul, „se cere administratorilor ca fiecare să fie găsit credincios” (1 Corinteni 4.2). Pavel însuși a dat un exemplu în acest sens, când a mers personal la Ierusalim ca să ducă darurile strânse pentru sfinții de acolo (Romani 15.25-26; 1 Corinteni 16.3-4). Dar această credincioșie este la fel de importantă când este vorba de hrana spirituală a poporului lui Dumnezeu. Ezechia a făcut ceea ce era bine și drept și adevărat. „A lucrat cu toată inima”. Frumos rezumat al activității sale. Fie ca Domnul să poată spune același lucru despre fiecare dintre noi la sfârșitul lucrărilor noastre!

Ne puteam aștepta ca „aceste lucruri și această credincioșie”, plăcute lui Dumnezeu, să-i fie insuportabile marelui Vrajmaș. Ele l-au făcut să se ridice împotriva lui Israel și a împăratului lor. Bucuria pe care o putem experimenta în Domnul nu trebuie să ne facă să uităm de existența acestui adversar care dă târcoale în jurul nostru ca un leu care răcnește și caută pe cine să înghită (1 Petru 5.8). Satan deci va prelua ofensiva. El îl îndreaptă împotriva Ierusalimului pe puternicul împărat al Asiriei, care începe prin a adresa poporului un mesaj amenințător și perfid: „Ezechia” – le spune el – „vă amăgește ca să vă dea morții prin foamete și prin sete” (v. 11). Mare minciună! Nu erau cămările templului pline cu grămezi de provizii strânse încă de pe vremea când în țară era belșug (31.10-11)? Și, grație apeductului pe care împăratul tocmai îl construise (comparați v. 4 cu 2 Împărați 18.17; 20.20), în interiorul cetății curgea apă proaspătă. Tot așa vorbește Îngelătorul și astăzi. A-l asculta, încercând totodată să rămânem aproape de Domnul Isus, înseamnă să ne expunem la lipsuri și privațiuni. Dar noi știm că adevărul este reversul a ceea ce spune el. Hristos este pâinea vieții (Ioan 6.48, 51) și sursa de apă vie (Ioan 7.37), în timp ce, în afara Lui, domnește setea (v. 4).

În cartea 2 Împărați (cap. 18 și 19) am citit în detaliu remarcile jignitoare ale lui Rab-Șache, urmate de scrisoarea din partea împăratului Asiriei. Cum răspunde Ezechia? El se roagă! Împreună cu Isaia strigă la Dumnezeu în această privință. Iată cea mai mică adunare de rugăciune. Dar Domnul a prevăzut-o și ea are o putere irezistibilă, conform promisiunii Lui: „Dacă doi dintre voi se vor învoi ... asupra oricărui lucru, orice ar cere, li se va face de la Tatăl Meu care este în ceruri” (Matei 18.19). Vedem astfel pe de o parte doi oameni rugându-se, iar pe de cealaltă parte, o armată formidabilă. Victoria este a primilor; masa atacatorilor este zdrobită, fără ca aceștia să-și poată explica cum. Șeful lor se întoarce „cu fața rușinată (lit: cu rușinea feței)”, pentru a pieri, la rândul său, asasinat de cei doi fii ai săi. După împăratul Asiriei vine împăratul spaimei: Moartea (Iov 18.14), vrăjmaș încă mai înfricoșător, care se prezintă pentru a-l înghiți pe Ezechia. Dar și contra acestuia rugăciunea lui este suverană și Dumnezeu îl scapă din nou. Observăm cu tristețe că această fericită domnie nu se sfârșește fără o pată întunecată: o gravă slăbiciune, generată de mândrie, care va fi urmată de umilință, iar apoi de restaurare.

Domnia lui Manase bate un dublu record: este cea mai lungă (cincizeci și cinci de ani) și cea mai rea. Cum se explică această durată de excepție, de vreme ce nedreptatea era insuportabilă în ochii lui Dumnezeu? Cunoaștem motivul și ne minunăm: este răbdarea harului. Să nu uităm că aceasta caracterizează cele două cărți ale Cronicilor de la un capăt la celălalt. După ce a vorbit lui Manase și poporului său, deși ei n-au vrut să asculte (v.10), Domnul folosește limbajul lanțurilor și al captivității, care este, în sfârșit, ascultat. Exemplul lui Manase ne învață că nu există păcătos atât de mare căruia Dumnezeu să nu poată să-i schimbe inima. Și această istorie, din toată Scriptura, este una dintre cele mai încurajatoare. Să nu considerăm niciodată că o persoană este prea mult legată de păcat pentru a nu mai putea fi mântuită. De asemenea, în această domnie lipsită de evlavie a lui Manase, avem rezumată istoria profetică a lui Israel. Numele acestui împărat semnifică „uitare” și ne reamintește de declarația Domnului: „Poporul Meu M-a uitat de zile fără număr” (Ieremia 2.32). Exilul actual al lui Israel sub jugul națiunilor este consecința acestui abandon; dar tot el va fi, ca și în cazul lui Manase, mijlocul de trezire, în cele din urmă, a conștiințelor și a inimilor lor.

Nu numai că harul lui Dumnezeu se lasă mișcat de rugăciunea stăruitoare a lui Manase, dar îi oferă încă o dată ocazia să repare, într-o anumită măsură, răul pe care-l făcuse mai înainte. În adevăr, există întoarceri la Dumnezeu și pe patul de moarte. Dar dacă aceste întoarceri oferă posibilitatea salvării sufletului, ele nu mai lasă timp pentru a-l mai putea servi Domnului aici jos, pe pământ. Și asta ar fi o pierdere mare pentru eternitate! (2 Corinteni 5.10; 1 Corinteni 3.15). Dovada convertirii este dată de roadele ei. Toată Iuda este martoră a convertirii lui Manase. Falșii dumnezei, pe care-i servea atât de mult, sunt respinși; închinarea la idoli este înlocuită de închinarea față de Domnul, în adevăr, semn al unei adevărate convertirii (1 Tesaloniceni 1.9). Acest cuvânt semnifică o întoarcere, o schimbare completă a direcției. Domnul Isus devine scopul vieții, iar întreaga energie pusă până atunci în slujba lumii și a păcatului este înlocuită prin devotamentul față de Domnul. Amon n-a tras nici un profit de pe urma exemplului tatălui său (Ieremia 8. 12). Smerenia nu își găsește loc în inima lui. De aceea trece „ca floarea câmpului” după expresia profetului: „Vântul Domnului suflă peste ea” (Isaia 40.6-7).

Iosia semnifică: „Cel căruia Dumnezeu îi poartă de grijă”. Și toți credincioșii am avea dreptul să purtăm acest nume frumos. Însotit încă de la naștere de această purtare de grijă, la vârsta de șaisprezece ani, Iosia începe să-L caute pe Domnul. El întreprinde apoi marea lucrare de trezire pe care am văzut-o în 2 Împărați 22 și 23. Șaisprezece ani este poate vârsta unora dintre cititorii noștri. Ei nu mai sunt copii; viața li se deschide înainte cu toate posibilitățile ei. Tinerețea reprezintă un capital prețios, oferit de Dumnezeu. Cum îl vor folosi? Unii îl irosesc prosteste ... și îi culeg mai apoi roadele amare. Alții, mai prudenți din punct de vedere omenesc, își dedică zilele tinereții pentru pregătirea unei poziții avantajoase. În sfârșit, alții, cei mai înțelepți, procedează precum Iosia. Întâi îl caută pe Domnul, apoi pun totul în acord cu voia Lui (Matei 6.33). Legea a fost regăsită în templu în timpul acestor strădanii. Pentru a face tot poporul să beneficieze de ea, Iosia trebuie să-i oblige să-L slujească pe Domnul (v. 33). Este semn rău! Oare ascultarea față de Domnul nu trebuie întotdeauna să izvorască din dragostea noastră pentru El? „Aceste cuvinte pe care ți le poruncesc astăzi să fie în inima ta” spunea Moise poporului în momentul când le dădea această carte (Deut. 6.6).

Celebrarea Paștelui de către Iosia și popor ocupă aici aproape întregul capitol, în timp ce 2 Împărați nu i-a consacrat decât trei versete (23.21-23). Este rezultatul întoarcerii la Domnul, la care am asistat în capitolul anterior. Paștele era pentru Israel cea dintâi instituire divină (prin lege). Dumnezeu li-l dăduse chiar înainte ca ei să fi părăsit Egiptul. El reprezenta memorialul mării eliberări a lui Israel. Un astfel de „memorial” au și copiii lui Dumnezeu de astăzi (1 Corinteni 11.24-25). În jurul Mesei Domnului, în fiecare zi dintâi a săptămânii, cei răscumparați își aduc aminte de marea lor mântuire și de Cel care a împlinit-o. Ce caracterizează în același timp și Paștele de atunci și închinarea creștină de astăzi? În primul rând, prezența chivotului: Hristos (v. 3). Apoi, în mod necesar, sfințenia: Chivotul fiind sfânt, trebuia ca leviții să se sfințească, ca să fie potriviți acestei prezențe. În sfârșit, motivul însuși al sărbătorii era aducerea de jertfe. Ele ne reamintesc de jertfa pe care fiecare credincios este chemat să o ofere, nu numai duminica, ci fără încetare, lui Dumnezeu: „o jertfă de laudă, adică rodul buzelor care mărturisesc Numele Lui” (Evrei 13.15).

Pagina este pe punctul de a fi întoarsă. Domniile groaznice ale lui Manase și Amon L-au determinat pe Domnul să ia o decizie irevocabilă cu privire la Iuda. Dar ce frumos este să vedem harul producând încă o dată, în această perioadă finală, o renaștere ca cea a lui Iosia! Judecata lumii actuale este și ea la ușă. Toate lucrurile ne-o arată. Totuși, chiar în timpuri ca acestea, Duhului lui Dumnezeu Îi face plăcere să facă treziri ici și colo. Dorința Lui este să se facă o trezire întâi în inima fiecăruia dintre noi. Iată cum acest Paște readuce în minte zilele de altădată, mergând nu numai până la cele ale lui Solomon și ale lui David, ci până la ale lui Samuel. Totul este în armonie; fiecare se află la locul lui; dragostea frățească este la lucru. Această imagine strălucește cu atât mai mult cu cât se află intercalată între domniile rele ale împăraților precedenți și decadența finală care va urma. Sfârșitul lui Iosia nu este la înălțimea vieții pe care a dus-o el. Ca și Ezechia, se încurcă în relațiile sale cu puterile politice ale timpului. În pofida unui avertisment care venea din partea lui Dumnezeu Însuși, i se opune lui Faraon și își găsește moartea într-o bătălie în care n-ar fi trebuit să se angajeze.

În ansamblul său, poporul lui Iuda nu urmăse exemplul lui Iosia. Multe semne indică aceasta. Ascultarea de lege le fusese impusă. La momentul Paștelui, arătasera mult mai puțină bucurie și spontaneitate decât la Paștele lui Ezechia. A fost necesar ca împăratul și conducătorii poporului să dea animalele pentru sacrificii (35.7-9). Acum, când credinciosul Iosia a fost scos din scenă, când cel drept a fost „luat (sau strâns, adunat) dinaintea răului” (Isaia 57.1), nimic nu-L mai reține pe Domnul să îplinească judecata față de Iuda. Atunci evenimentele se petrec repede: Se succed patru suverani: Ioahaz, Ioiachim, Ioiachin și Zedechia; unul mai rău ca altul. Spiritul lor de revoltă le-a oferit întâi egiptenilor, apoi babilonienilor, ocazia să intervină în treburile micii împărății. Potrivnicul și vrăjmașul intră pe porțile Ierusalimului (Pl. Ier. 4.12) și, în trei rânduri, atât obiectele Templului cât și persoanele suferă aceeași soartă, fiind înstrăinate, parțial, în Babilon. Versetul 14 și următoarele scot în evidență faptul că mai-marii preoților și poporul împart răspunderea împăraților lor în judecata care-i lovește.

clickbible.org